

Jaarverslag 2023

De Adviesraad bekijkt het sociaal domein vanuit het inwonersperspectief en streeft naar een duurzame ondersteuning door de gemeente van de inwoners, zowel nu als in de toekomst.

Voorwoord.

Voor u ligt het jaarverslag 2023 van Adviesraad Sociaal Domein Wijk bij Duurstede.

2023 was een bewogen jaar. Er waren landelijke verkiezingen met verschuivingen in het politieke speelveld en er waren veranderingen in ons eigen gemeentebestuur. Vier adviesraadleden vertrokken afgelopen zomer tegelijkertijd uit Adviesraad, nadat hun zittingsperiode van twee termijnen was afgelopen. We prijzen ons gelukkig, dat hun plek weer snel werd ingenomen door bekwame en betrokken nieuwe leden.

De opdracht aan de Adviesraad is het uitbrengen van adviezen waarmee de gemeente het beleid en de uitvoering in de gewenste richting kan bijsturen. Dat doen we met schriftelijke gevraagde en ongevraagde adviezen en door deel te nemen aan bijeenkomsten en overleggen met bestuurders, beleidsmedewerkers en maatschappelijke organisaties. Zo is er bijvoorbeeld een advies gegeven over de strategische kaders voor de Regionale Sociale Dienst en over het regionale Integraal Zorgakkoord. Tijdens de vergaderingen van de Adviesraad is regelmatig een ambtenaar van de gemeente aanwezig om informatie te geven en van gedachten te wisselen over vraagstukken en mogelijke oplossingen in het sociaal domein.

We hebben de kennisontwikkeling in de werkgroepen geïntensiveerd.

Jeugd, armoede en bezuinigingen bij de gemeente zijn belangrijke items. De gevolgen voor het sociaal domein en de effecten voor inwoners hebben onze volle aandacht.

Onze betrokkenheid bij het sociaal domein blijft onverminderd hoog. U kunt erop rekenen dat wij ook in 2024 met veel inzet onze adviezen opstellen en deze uitbrengen aan het College.

Voorzitter Adviesraad Sociaal Domein
Rita Witmond

Algemeen

Per 1 augustus hebben 4 leden afscheid genomen van de Adviesraad Sociaal Domein. Gonny Olthof (voorzitter), Paula Bodok, John Smeets en Luus Wesseling waren de pioniers van de adviesraad. Wij zijn hen veel dank verschuldigd voor het opzetten van en hun inzet voor de Adviesraad Sociaal Domein.

Na 1 augustus zijn we in de nieuwe samenstelling van start gegaan met Rita Witmond (voorzitter), Dineke van Dalen, Jos Overdevest, Ben Blom, Riet van Tuil, Remmelt Oosterveen, Marjolein Plessius en Geer van Heugten die als laatste in het najaar aansloot.

De adviesraad Sociaal Domein is nog niet op volle sterkte. Er staan nog twee vacatures open.

Vergaderfrequentie.

De adviesraad heeft in 2023 negenmaal vergaderd.

Daarnaast hebben verschillende leden trainingen gevolgd die vanuit de Koepel Adviesraden Sociaal Domein zijn georganiseerd.

Financiën.

De Adviesraad is binnen het beschikbaar gestelde budget van € 4.000 gebleven. Belangrijkste uitgaven betreffen deskundigheidsbevordering en optimaliseren interne samenwerking.

Regionaal overleg Adviesraden.

De regionale Adviesraad (bestaande uit 1 of 2 afgevaardigden van de adviesraad Doorn Zeist, Utrechtse Heuvelrug, de Bilt en Wijk bij Duurstede) zijn in 2023 driemaal bij elkaar geweest. Onder andere is uitvoerig stil gestaan bij het overstijgende thema 'strategische kaders 2024-2027, die voor de gehele regio, grotendeels door de Regionale Sociale Dienst (RSD) wordt uitgevoerd. Er is dan ook een regionaal advies als ook een gemeentelijk advies uitgebracht.

Uitgebrachte adviezen

De Adviesraad Sociaal Domein heeft een positief advies, met een aantal aandachtspunten, uitgebracht over:

- WMO en jeugdzorg (in januari 2024 door college)
- Integraal Zorg Akkoord
- Strategische kaders werk en inkomen

Meedenken, adviseren en bezoeken bijeenkomsten over de volgende onderwerpen:

- Het WIEL Wijk bij Duurstede: niet aangeboren hersenletsel
- Opening buitententoonstelling Kopp /GGZ
- Commissievergadering over strategische kaders Regionale sociale dienst (RSD)
- Regionale informatieavond over de strategische kaders regionale sociale dienst
- Regionale informatieavond over het Integraal Zorgakkoord
- Lezing Hannie van Leeuwen
- Jaarvergadering Koepel Adviesraden
- Direct duidelijk gemeente/Binding
- Wijkse spelen
- Geer 3, bijeenkomst ontwikkeling Geer 3
- Ontwikkeling kerkenvisie
- Actualisatie Handboek Inrichting Openbare Ruimte
- Veiligheid en senioren
- Herdenking en Mauthausen Cyclus
- Kleurrijk Wijk en werving nieuwe leden
- Grip op het sociaal domein
- Alle raadsvergaderingen (online of fysiek)
- Presentaties netwerkbijeenkomst Wij(k) Gezond!

Maatschappelijke agenda sociaal domein 2023-2027.

In 2022 hebben wij intensief meegedacht over de totstandkoming van de Maatschappelijke Agenda (MAG). Deze is sinds 2018 hét beleidskader voor het sociaal domein. Dit betreft het brede terrein voor de wettelijke taken en verantwoordelijkheden op het gebied van jeugd, zorg en participatie (Jeugdwet, Wmo en Participatiewet) maar ook ten aanzien van welzijn, sport en bewegen, wonen, gezondheid, cultuur, meedoen, kinderopvang, inclusie en onderwijs. In 2023 was het jaar van de uitvoeringsagenda's. Na de zomer is er bij iedere vergadering een beleidsambtenaar geweest en zijn we geïnformeerd en hebben meegedacht over:

- Wonen
- Opgroeien
- Meedoen

De uitvoering van de maatschappelijke agenda is belegd bij de lokale partners, zoals: Stichting Binding, de Regionale Sociale Dienst (RSD) en de Biga groep (Buitengewoon in gepaste arbeid), de GGD (Gemeentelijke gezondheidsdienst), scholen en kinderopvangcentra, sport-, beweeg- en cultuurinstellingen, politie, woningcorporaties, de bibliotheek, zorginstellingen en (vrijwillige) hulporganisaties voor ouderen en jeugd, medische zorgverleners en anderen. Leden van de adviesraden onderhouden contacten met deze organisaties om goed op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen en om elkaar te voeden over ontwikkelingen. Zij bezoeken bijeenkomsten of organiseren aparte overleggen.

In de loop van 2023 rolde het rijk het Integraal Zorg Akkoord (IZA) uit met als doel de zorg voor de toekomst goed, toegankelijk en betaalbaar te houden.

Wijk bij Duurstede, werkt hierbij net als in de rest van het land, regionaal samen. Er is stevig ingezet op passende zorg, regionale samenwerking, versterking van organisatie van de eerstelijnszorg, de samenwerking in het sociaal domein, de huisartsenzorg en de ggz en volgens het principe van gezond leven en preventie. De verwachting is dat als gevolg hiervan een grote verschuiving zal plaatsvinden in de zorg en ondersteuning van inwoners van de Zorgverzekeringswet (ZVW) en de Wet Langdurige zorg (WLZ) naar de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO). Zowel in de brede vergaderingen van de Adviesraad zijn wij geïnformeerd, maar ook op regionale bijeenkomsten. In het najaar hebben wij hierover een ongevraagd advies uitgebracht wat zich vooral toespitst op het blijven zoeken naar verbinding tussen ouderen en jongeren in onze gemeente.

De geestelijke gezondheidszorg.

De GGZ heeft deze jaren te maken met een decentralisatie, waarbij gemeenten verantwoordelijk zijn voor de zorg van mensen die niet langer in de ggz-instellingen kunnen wonen. Voor Wijk bij Duurstede betreft dit jaarlijks enkele cliënten die gehuisvest moeten worden en die begeleiding nodig hebben.

De daarvoor noodzakelijke afstemming tussen betrokken hulpverleners vraagt tijd, maar loopt naar onze mening voorspoedig. Als leden van de Adviesraad hebben we een paar keer uitgebreid doorgepraat over de vorderingen. We hebben daar een positief beeld van gekregen. Desondanks zijn de wachtlijsten nog niet opgelost.

De inbreng van mensen die ervaringsdeskundig zijn wordt door ons gestimuleerd en zien we ook terug in de ontwikkeling van werkmethodeken.

Een andere ontwikkeling is hoe wij in Nederland om willen gaan met inwoners die verward gedrag laten zien. We juichen het toe dat er steeds minder mensen opgesloten worden. We denken mee over de gevolgen die dat heeft voor de openbare ruimte, de straten, parken en de pleinen. De winkels en de supermarkten. Hiertoe zal komende jaren aandacht gegeven worden aan hoe we als burgers, burens en klanten hier het beste mee om kunnen gaan.

Er waren dit jaar geen nieuwe wetten of regels betreffende de GGZ waar een advies over werd gevraagd. De wet Zorg en Dwang geldt evengoed in de thuissituatie, dit zal de komende jaren extra aandacht vragen, hoe gaan inwoners om als b.v. hun huisgenoten met dementie thuis gevaarlijk gedrag vertonen?

Een nieuwe groep die met psychische trauma's worstelt zijn de Oekraïense oorlogsvluchtelingen. Zij kregen psychologische ondersteuning van landgenoten die daartoe in de gelegenheid zijn gesteld.

Wonen en veiligheid.

Op het gebied van wonen en een veilige woonomgeving zijn de komende jaren veel ontwikkelingen te verwachten. Hierdoor ontstond de behoefte aan een Werkgroep Wonen en veiligheid.

Eind 2023 heeft de Adviesraad een advies uitgebracht over de concept-kaders Wonen met zorg.

Hierin wordt de nadruk gelegd op het ontwikkelen van een “levendige wijk” en

Ontmoetingsmogelijkheden (binnen en buiten) als ook een wijk waar de buitenruimte gezondheid bevordert en rekening is gehouden met behoeften van kwetsbare inwoners.

Er is aandacht gevraagd voor het opnemen van wettelijke instroom van asielzoekers en bekendheid geven aan wooninitiatieven zodat anderen hierop kunnen aansluiten.

Per januari 2024 moeten alle gemeenten beschikken over een vastgestelde Woonzorgvisie. Er is een toenemende behoefte aan voldoende geschikte woningen en woonzorgvoorzieningen, in samenhang met voldoende zorg, ondersteuning en welzijn en een geschikte woonomgeving. In een Woonzorgvisie moet dat tot uiting komen. De gemeente zal hierin als regisseur optreden en de opgaven in het sociale- en fysieke domein integraal oppakken. De Woonzorgvisie is de basis voor het maken van prestatieafspraken tussen gemeente, corporaties en grote zorg- en welzijnspartijen. In 2023 is de Adviesraad geïnformeerd over de procedure en werkwijze om tot een Woonzorgvisie te komen en hoe de Adviesraad daarin kan participeren.

Een Kerkenvisie is een strategische visie op de toekomst van de kerkgebouwen binnen een gemeente of regio. Het opstellen van een Kerkenvisie gebeurt in dialoog tussen de gemeente, kerkeigenaren, inwoners en erfgoedorganisaties. Ook in de gemeente Wijk bij Duurstede is de verwachting dat er in de toekomst kerkgebouwen leeg komen te staan. De Adviesraad is betrokken bij de ontwikkeling van een Kerkenvisie.

De Adviesraad heeft deelgenomen aan een eerste bespreking over de actualisering van het Handboek inrichting openbare ruimte, waarin de richtlijnen m.b.t. het sociaal domein aan de orde kwamen. Gevraagd is om een vervolg bijeenkomst met de wijzigingen in het handboek. Dit handboek wordt bij de bouw van de Geer III zeker van belang.

Jeugd.

In 2023 namen 4 leden van de Adviesraad afscheid. Er zijn drie nieuwe leden die Jeugd als aandachtgebied hebben. Zij hebben 2023 vooral besteed aan het kennis vergaren op dit gebied. Er zijn gesprekken gevoerd met medewerkers van uitvoerende organisaties en beleidsambtenaren. Kennis van jeugdbeleid in de gemeente Wijk bij Duurstede is van groot belang gezien de door de Rijksoverheid opgelegde Hervormingsagenda Jeugd. Er is een workshop gevolgd bij de Koepel voor Adviesraden over dit onderwerp. Ook bij de gesprekken met de ambtenaren en de uitvoerenden kwam de hervormingsagenda ruimschoots aan de orde. De leden van de Adviesraad houden zich daar intensief mee bezig en zullen dat in 2024 nog meer doen.

De onderwerpen van de gesprekken richten zich vooral op Gezonde Jeugd, Gezonde Toekomst (JOGG), jeugd overlast, vitaliteit, gezonde voeding, beweging, alcohol- en tabaksverslaving, kinderen bij echtscheidingen en preventie. In de Adviesraad vergadering heeft de leerplichtambtenaar en de beleidsmedewerker toelichting gegeven op hun werk en op de verzuimcijfers. Ook de samenvoeging van twee basisscholen in Wijk bij Duurstede staat op de agenda.

Binding heeft de rapportage “Diagnostisch team Wijk bij Duurstede” toegelicht. Duidelijk is dat de werkwijze meestal zorgt voor vroegtijdig oplossen van opvoedingsproblemen en moeilijk gedrag. De Adviesraad is voorstander van het voortzetten van deze werkwijze.

Tijdens een overleg van de Adviesraad heeft de verantwoordelijke beleidsmedewerker toelichting gegeven over de Thema-agenda Kansrijk Opgroeien. We onderschrijven de doelstellingen en we zullen scherp zijn op het behalen ervan.

Alle leden van de Adviesraad zijn zich bewust van de urgentie van dit onderwerp de komende jaren. Het is van belang dat de gemeente de focus houdt op de jeugd. Dat is onze toekomst.

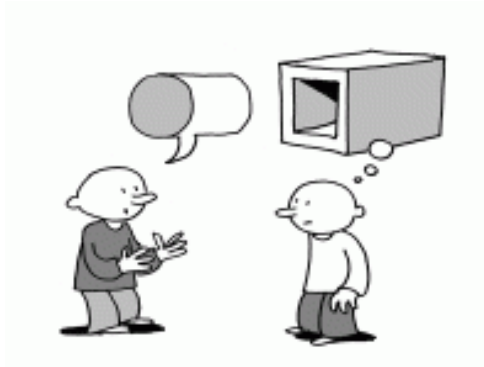

Werk & Inkomen en Armoede.

Deze werkgroep is het afgelopen jaar actief bezig geweest met de strategische kaders 2024-2027. Hierover is overleg gevoerd met beleidsmedewerkers en zijn er regionale bijeenkomsten bezocht. Rond deze complexe materie is intensief samengewerkt met collega-adviesraden in ZO Utrecht. Iedere adviesraad heeft een advies uitgebracht met een gezamenlijk regionaal en een eigen lokaal deel. De werkgroep heeft meer dan eerder aandacht geschonken aan rapporten, waardoor adviezen ook cijfermatig kunnen worden onderbouwd.

In regionaal verband is overlegd met de directeur en de beleidsadviseur van de Regionale Sociale Dienst (RSD). Waar met name de communicatie en bejegening naar inwoners is besproken.

We hebben deelgenomen aan de Armoede Challenge van Movisie die naast de financiële kant ook de mentale kant van armoede belichtte. Tijdens de vergadering van de Adviesraad is door de beleidsambtenaar dit onderwerp toegelicht. Deze informatie over armoede zullen we meenemen om in 2024 zo nodig een ongevraagd advies over het thema armoede uit te brengen.

Communicatie.

De nieuwe samenstelling van de Adviesraad Sociaal Domein heeft ertoe geleid dat de werkgroep Communicatie nieuwe leden heeft gekregen. De werkgroep voert regelmatig overleg met de communicatiemedewerker sociaal domein van de gemeente. Voor de communicatie hanteert de gemeente een contentkalender, waarin alle geplande activiteiten op het gebied van communicatie zijn opgenomen. Het contact met de stichting Binding is momenteel minder intensief, doordat Binding nu geen communicatiemedewerker heeft.

In de overleggen zijn de communicatieactiviteiten ter sprake geweest omtrent armoede, energietoeslag 2022, Klantenpas, Startpunt scheiden en Kansrijke start/eerste duizend dagen. Het blijft lastig om inwoners te bereiken en de juiste communicatiemiddelen en kanalen te vinden. De gemeente maakt actief werk van het project Duidelijke Taal. Alle nieuwe medewerkers gaan op cursus en leren te schrijven op niveau B1. Voor teksten wordt gewerkt met de tool Klinkende taal van Loo van Eck. De werkgroep heeft de tip gegeven dat ook de app Lees Simpel gebruikt kan worden om teksten begrijpelijker te maken.

Er zijn enkele wijzigingsvoorstellen voor de website van de gemeente gedaan. Dat had o.a. betrekking op de herkenbaarheid van de Adviesraad Sociaal Domein. Deze wijzigingen zijn doorgevoerd.

De Sociale kaart van Wijk bij Duurstede is in juni online gegaan voor de professionals. Een versie voor inwoners zou in oktober gelanceerd worden, maar dat is nog niet gebeurd.

Ook het afgelopen jaar zijn er weer enkele interviews van de Adviesraad met mensen uit het werkveld van het sociaal domein in 't Groentje en op Wijks nieuws verschenen. Op deze manier brengen wij het sociaal domein onder de aandacht van de inwoners en geeft het meer inzicht waar we ons mee bezig houden.

De website van de Adviesraad Sociaal Domein is geactualiseerd en opnieuw ingericht. Hiervoor is een andere websitebeheerder aangetrokken. De adviezen en jaarverslagen zijn nu beter vindbaar.

Inwoners van Wijk bij Duurstede kunnen via de email een vraag stellen of reactie geven.

Dit jaarverslag wordt ook verspreid onder instellingen en het gaat naar de gemeente. Zo komt het ook onder de aandacht bij gemeenteraadsleden.

Februari 2024